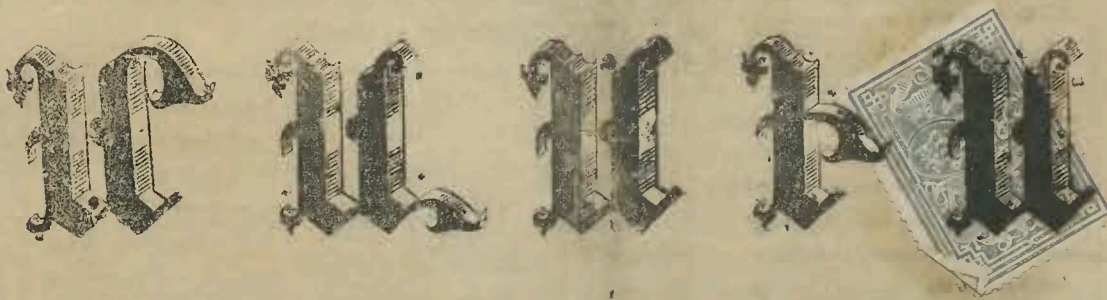

ՊԱՅՈՒՆՆԵՐ
Հարկան գրեւ. Պայտոյ չոր 8 ՄԷՏ
Պաւառաց 40 ՄԷՏ
Կապանայի. Պայտոյ 4 ՄԷՏ
Չաւառաց 5 ՄԷՏ:
Գարաջանչիւր թերթի գին 60 փրյ
Կանոնական տողը մէկ անգամի հա-
ւար 3 դուրուշ, երկու անգամի հա-
ւար 2 դուրուշ, աւելի անգամներու
համար զատ աւելարկութիւն կրկնայ:

ԼՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ՊԱՅՈՒՆՆԵՐ
Դուրս գացած լրագրաց ճան, ու-
ծախքը խմբագրութեան վրայ է:
Լրագրոյս վերաբերեալ նամակ
կամ որ եւ ինչ գրութիւն խմբագիր
—Տնօրէնին պիտի ուղղուի, և Պո-
լիս, Չինիի խան, Մանսի գրասեն-
սակը:
Համար ծախքը չվճարուած չ-
մակ չընդունուիր:

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Փարիզ 19 մայիս.
Ազգային ժողովն՝ երէկ իրիկուն՝ Պ.
Տիւֆօրի ընդդիմութեան հակառակ 30 ի
դէմ 320 ձայնիւ որոշեց յատուկ յանձ-
նաժողովոյ դիմել Սահմանադրական լրա-
ցուցիչ օրէնքները: Պատարարութեանը և Օ-
րինաւորականը (Պուրպուրեանը) ձախա-
կողմանց հետ քուէ տուին յատուկ յանձ-
նաժողովին համար: Սահմանադրական
յանձնաժողովոյ նախագահ Պ. Պալմպի
յայտնեց թէ յանձնաժողովին անդամնե-
րը միահաղոյն կը հրաժարին:

Երէկ իրիկուն քուէն նախարարաց
նկատմամբ հետեւանք մը չպիտի ունենայ,
բայց ժողովին լուծումը պիտի փութա-
ցնէ հաւանականաբար:

Քորէնչակ 19 մայիս.
Թաղաւորը նախարարաց հրաժարա-
կանն ընդունեց:

Փարիզ 20 մայիս.
Երեսնից յանձնաժողովոյ անգամաց
24 է հրաժարական տուին:

Պ. Քապուրի ընտրութիւնը վաւերացաւ:
Վիէննա 20 մայիս.
Բուժիկի երկաթուղեայ բաժնեկէսեր
թերէն դատ՝ ուրիշ ամէն արժեք ուղիք
բիշ շատ երեսէ թողուած են:

Պէրլին 20 մայիս.
Կը հաւատեն թէ Շվեդի թաղաւորն
ու թաղաւորն ամառս 28 ին մեր քաղաքը
պիտի գան: Սաքսոնիոյ թաղաւորը վաղը
պիտի երթայ:

Կոբլենց 24 մայիս.
Համալսարանը գոցուեցաւ:
Պրիւսիա 24 մայիս.
Յորէլեանի առիւ Քաղաքին մէջ թա-
մոր նորոգելի արդիւնեցաւ:

Նիւ — Եօրը 20 մայիս.
Բէնիւլիսիոյ քաղաքացի և անտառաց
մէջ լազմաթիւ հրէեհք կը պատահին:

Լոնտոն 24 մայիս.
Պոլիս 43 3/4
Փոլիս 1865 70
» 1869 54 1/2
» 1874 65 1/4
» 1872 86 3/8
» 1873 52 11/16

Նոր փոխառութիւն —
Անգլիա 94 1/4
Լիւքսեմբուր 24 մայիս.
Բամպակ Միտիլիկ — Օրէտն 8
» Փաշք Տօլէրաճ 3 1/8
Միտիլի 12000 հակ:

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ
Կայսերական հրամանաւ
Պէրլինի Օսմանեան դեսպանատան
առաջին քարտուղար Գարաթոտորի
էֆէնտին երկրորդ կարգի Օսմանեան
դեսպան անուանեցաւ ի Պրիւսիա:

Լէվընթ Հէրըլա կը ծանուցանէ

Թէ Կայսերական կառավարութիւնը
Բուժիկի երկաթուղեայ մասին Պ.
Հիլըն հետ ունեցած անհամաձայնու-
թեան լուծումն իրաւարար ատենի
մը յանձնել որոշեց է՝ ըստ խնդրա-
նաց Պ. Հիլըն:

Խաղիոյ Թաղաւորն հրամանաւ
և Բ. Դրան հաճութեամբ Ուաշինկ-
թընի Խաղաղական դեսպան Գորթի
կոմսը և Պոլսոյ դեսպան անուանեցաւ:

Վիէ. Սուլթանին երրորդ որդի
Բարձր. Շէվքէթ էֆէնտին, որ ար-
քունի նաւարանին մէջ պարզ պաշ-
տօնակալի տիտղոս կը կրէր, կայսե-
րական հրամանագրով հարկաւարե-
տի աստիճան բարձրացաւ:

Երուսաղէմէն եկած հեռագիր մը
կը ծանուցանէ թէ Խիւսի մէջ Ս.
տեղեաց ներկայացուցիչ Գեր. Եէր-
թէս վարդապետն Երուսաղէմայ
Բունաց Պատրիարք ընտրուեց է:

Բուժիկի և Սնատուրի գաւառ-
ներէն եկած լուրերը խիստ յաջող են
յառաջիկայ հնձոյ մասին:

Տասնորդի արոց աճուրդն ամ-
ոյս վերջերը պիտի սկսի:

Պաշտօնական ազդարարութիւն
մը՝ Բուսիօրի, Բէհհաուսի, Պէնեթ
Պահէնի և այլ ծովեզերաց մօտե-
րըն զրօտանաց համար պարտող ա-
ռանձնական մակոյկներուն շրջագա-
յութիւնը կարգելու, պատճառ յու-
ցընելով թէ այդ մակոյկներով պը-
տրադները շատ անգամ ծովեզերեայ
տուներու առջև անպարկէշտ և ան-
բարոյական գործեր կընեն:

Ռուսուհի թուեցա լրագիրը կը
ծանուցանէ թէ ասիկէ քանի մ'ամիս
առաջ Բիւսթէնտիլի մէջ Պուրլար տը-
ղայ մ'աներեւել ըլլալով, տեղւորն
քրիստոնեայ բնակիչներն՝ ըստ սովո-
րութեան՝ հրէից վրայ կասկած ըրեր
և իրար անցեր էին: Երեք ամիս անց-
նելէ ետեւ տղան դիակը քաղաքին
մօտ ձորի մը մէջ գտնուելով և մարմ-
նոյն վրայ բռնութեան նշաններ տես-
նուելով, նորէն գրգռութիւն՝ ծա-
ղերէն քրիստոնէից մէջ, և դործն
այն աստիճան հասեր է որ Սօֆիայի
կառավարիչը պարտաւորուեց է դու-
մարտակ մը զօրք զրկելու ի Բիւս-
թէնտիլ, և տղուն դիակը թաղել տա-
լով՝ սպանիչները գտնուել համար աղ-
ղու միջոցներ ձեռք առնուլ, և այս-
պէս գրգռութիւնը հանգարուեց է:

Լէվընթ Հէրըլա մէջ կը կարգանք
թէ Երուսաղէմ կարապետ պէյն իւր
Պէյլիքաթէի պարտէզը փակեր է
հասարակութեան:

Առ այժմ չգիտցուեց թէ այս

փակումն առժամանակեայ է, թէ
մշտնջենաւոր:

Լա Թիւրքի լրագիրն ինն—ասան
տնտեսական ազու մ'արագ ամբառ-
թեան ու պաղարիւնութեան հետե-
ւայ հաղաւադէպ լիւրճը կը պատմէ:

Չորեքշաբթի առաւօտ Գատրէկ
չորս հինգ տղայ Յրէնեթուն վար-
ժարանը գնացած ժամանակին՝ փո-
ղոցի մ'անկիւնը գտնուած միւս ծառի
(կեճի, դարա ալպաճ) մը բունին ճեղ-
քին մէջ օձ մը կը տեսնեն և հետա-
քըքսութեամբ զայն զննել կ'սկսին:
Նոյն միջոցին օձը ծառին ճեղքէն
դուրս նետուելով տղոց մէկուն բան-
թալոնին մէջ կը մտնէ ու ողջալով
սրանքն ի վեր մինչև մէջքը կ'ենէ:

Տղան առանց ինքզինք կորսն-
ցնելու մէջքը կաշիէ դուրս կը քա-
կէ, և օձին դուրսը բռնելով կը ճղմէ.
յետոյ պաշէն կը բռնէ և յաղթանա-
կաւ վարժարանը կը տանի:

Հեռագիրն անցեալ շաբթու լուր
տուած էր թէ Նիւ — Եօրքէն Համ-
պուրի դարձող Գերմանական Շիլլեր
չափեան Սիւդիոյ ծովեզերաց մօտ
ժայռերու զարնուելով ծովատող ե-
ղեր է:

Վերջէն եկած լուրերը կը ծանու-
ցանեն թէ յիշեալ չափեան երեք
օր շարունակ թանձր մէղէ մը բռնը-
ւելով իւր ուղղութիւնը կորուսեր և
ալեաց բռնութեանէն մղուելով վեր-
ջապէս Սիլլի կղզեաց ժայռերուն վը-
րայ ինկեր է: Մէջը գտնուող 254 ու-
ղեօր և 101 նաւաստիներէն 312ը ծա-
վախուր եղեր են, որոց հետ նաեւ
նաւապետն ու երկրորդը:

Յիշեալ չափեան Սիւսթրալիոյ և
Նոր-Չէլանայի ծրարները կը բերէր,
և 300000 տոլարի ալ գրամ:

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՍՏԱՅԵ ՈՒՍՈՒՄՆԵ

9 մայիս. ուրբաթ իրիկուն 48 38
10 մայիս. շաբաթ առաւօտ 48 36
բացուեցաւ 48 37

Կ. Պոլսոյ 9 մայիս
Յոսիէի Ժէնէրալի բաժնի 8.2
« փոխանակութեան 6.
Կ. Պոլսոյ Պանքային » 6.12
Քրէտի Ժէնէրալ » 10 26
Քրէտի Սիլլի — Թիւրք 48 37

Երկաթուղեայ 3րդ 128 3/4
Փոլիս 4863 » 360
» 1865 » 364
» 1869 » 280
» 1872 » 88 1/2
» 1873 » 272

Թրաքուէ 3 50
ԵՍՏԱՅԵ ԵՐԱՅԵ
9 ՄԱՅԻՍ

Անգլիա 444
Նաթիւնս 88 10

Իմրէտիւ Ռուս 89 6
Վերլի 54 15
Հինգ ֆրանք »
Հինգ ֆրանք » 104 20
Պոլսոյ 130 10

Ա. Ա. Ա. Ա.

Երէկ Ազգային ժողովը դուրսե-
ցաւ ընդ նախագահութեամբ Սմե-
ն. Պատրիարք հօր, և Մայր դիւա-
նին ընտրութիւնը կատարեց հետեւ
եալ կերպիւ.

Առաջագահ
Ա. Ասլանեան Ստեփան Գալա.
Բ. Ն. Ռուսիեան Էֆէնտի.
Գ. Ղազարեան Բրիտա. »

Առաջագահ
Ա. Արաճեան Համարձու. Էֆէնտի.
Բ. Միլիքեան Գարեգին »
Գ. Պարսեան Պոլոս » :

Ատենը ժամ 1/2ին դոցուեցաւ,
տասնէ հինգ օրէն դուրսուելու ու
բաշմամբ, խնդրոց կարգ ունենալով
Նախաքննիչ գիւնաց ընտրութիւնն
և Գաղաքական ժողովոյ համարա-
տուութեան տեղեկագիրն ընթեր-
ցումն, եթէ մինչև նոյն օրը պատ-
րաստուած ըլլայ:

Սրբազան Պատրիարք հայրն հինգ-
շաբթի օրը Գարու քէհեանի Արա-
համ Էֆէնտիի հետ արտաքին գոր-
ծոց նախարար վաւթ. Սաֆիէթ փա-
շային երթալով, դաւանական ինչ
ինչ խնդրոց և մասնաւորապէս Բալ-
ուայ առաջնորդ Գեր. Սարգիս վար-
դապետի խնդրոց վրայ խօսեցաւ:
Համաձայն նայելով, վաւթ. Նա-
խարարը դոհացուցիչ խոստումներ
ըրեր է Ն. Սրբազանութեան:

Վաղը, կիրակի, Գարուէն մէկ և
կեղեցւոյն անախարարութիւնն ըլլա-
լով, Ս. Պատրիարք հայրն, ըստ հը-
րաւիրանաց տեղւոյն ժողովրդեան,
այս իրիկուն Գարուէն մէկ պիտի եր-
թայ և վաղ առաւօտ հանդիսուոր
Ս. Պատրիարք պիտի մատուցանէ:

ԱՐՈՒՆԵՍԱՆՈՐԱՅ ԸՆԴԵՐՈՒԹԻՒՆ

Կիրակի օրը Սամաթիոյ Ս. Սա-
հակեան վարժարանին մէջ Հայ ար-
ւեստաւորաց ժողով մը դուրսուե-
լով, 150 ի չափ արուեստագէտ ու
աղբին մէջ արուեստից զարգացման
փափաքող ազգայինք ներկայ գըտ-
նուեց և արուեստաւորաց ընկերու-
թիւն մը կազմեր են:

Այս ընկերութեան նպատակն է Հայ
արուեստաւորաց մանաւանդ մեքե-
նագործութեան զանազան ձևերուն
մէջ վարժուած և անդործ մնացած

Թէ՛հէք. քրիւր իտէրէր Բաղայից, պու-
սէնէ օթ պիթմիշ օլըուզունտան եհօզ-
միցէ նափաքարը օթ տըր. պու կիւն
100 խանէնին պիւր այտան պէրու ած-
ըքտան 8 նէֆէրի թէլէֆ օլմուշ տուր,
6 նէֆէր տախի հաթմա վար, պաղը-
լարը այլըք քէօքիւնի քուրուտուպ
տիւպէքտէ տէօվէքէք տէկիւրմէնտէ
իւլիւտիւպ քէվէքէք քարըչարըւպ
եապանի բանձար օթլա եօղուրուպ
լարա նէվիւտէ հէմէք եալիարար,
մալ վէ էշեալարը քալմամըշ, իւղէր-
լէրիւտէ եալմըւպ պիւրէր կէօվէկ չըպ-
լաք օլուպ վէլիւշան տըրլար, չայէտ
քարիլէտէ պիւրիւտիւն էքմէք քիշիւր-
տիլիւնի իշիտիւր եա կէօրիւրէր իտէ՝
իւղէրիւնէ հիւճմ իտիւպ՝ եաղմա ի-
տէրլէք, մալ սահիլիւնէ վէք աղը
քալըր:

Վէ էմիւնիւղ վէճհիւլէ մէղքիւր ալ-
թը քարիլէրիւն 2480 նուֆուտան
իպարէթ քէք սէֆիլ վէ միւսապ օլան
պիշարէկեանընա պէր վէճի պալեա
24800 զըշ թէվիլ վէ թաքիմ՝ օլուն-
մալ օլուպ, հէր քարիլէնին քաշա-
նայարըլա թաղականլարը վէ իթի-
յար մէճիլլէրի թարաֆլարըլա
պաշքա պաշքա նուսիլթէլ օլա-
րաք իմպ վէ իթա օլընապ՝ Պիլէճիկ
թաղական խորհուրդունտան թաստիք
օլնմալ օլան միւֆրէտաթ տէֆթէր-
լէրիլէ պէշիւնի քէպալիք նուսիլթէլ
օլարաք թէ՛հէք. քրիւր մաղպաթալա-
րըն, վէ թիւրքմէն քարիլէսիւտէ օ-
լուպ՝ հէր նաւը իտէ իպալմ 32 վէ
24 Բաթօլիլէր պուլունմալ օլանլար
իլէ, Մուրաճաճաթի 24 Բրօթէսթա-
նա տախի թէֆրիք թէրճիհ օլունա-
մաղըրնտան՝ մուսաթաթէն վէրիլէն
խանէնին տախի թէ՛հէք. քրիւրլէրիւն
մուպէլիւն վէրտիլլէրիլ իւշ գըթա
իմպալը իմալսապէրլէր իւշպու արի-
ղէի քէմթէրանէվէ մէֆֆէն թաք-
տիմ քըլընմըշ վէ տիւնի կիւն Պրու-
սայա տալթիմ օլունմալ տուր կէօլ-
տաղընա կէլիւնէ, Բաշմաղալըն վէ
թաղականլարըն մարիթէթիլլէ 250
մէօճիլթալիւն եաղըլըպ՝ էվիլէր էմիւ-
նիւղ իւղըէ հէր քարիլէյէ պիւրէր քէ-
րէ ուղըպըպ նուֆուս ճէսաթթիւնէ
վէ եէտիմտէքի աքճէնին նիպալթի-
նէ կէօրէ պիւրէր մըքտար ալէլ հի-
սապ աքճէ պըրտըմըշ օլունգուլմ
միւսիւլլիւն՝ պուշարա տախի 1520 զըշ
պըրաքմըշըմ, հաթթա իլմ ու իա-
պէրլէրիւնի ալմըշըտըմ. մուսիլթէլ
նուֆուս հիսապընճա իսապէթ իտէն
980 զըշ տախի վիւրուպ՝ մաղպաթալ-
լարընը ալէաք իշիւն կիթաիլիմտէ
կիւյա օ պիւր քարիլէրլէ չօք իանէ
վիւրիլմիւտէ քէտաի քարիլէրիւնէ
250 նուֆուս 2500 զըշ աղ եաղըլըշ
տէյէրէք իւլէրիւնտէն պաղըլարը վա-
հի տապըպ քըլաւ իլլէտիլլէրիւնէն,
մէղքիւր 980 զըշա քաղալ իթմէ-
տիլլէրիւնտէ, Պիլէճիկ տէֆթէրլէ-
րիւնէ ալտէթիլ քէյֆիլթի թէլէ-
ղրաֆիա թարաֆիլ ալիւնիլալէն իթի-
ղանէ մէճպուր օլունշուտուլմ. թէլէ-
ղրաֆիա վարիա օլան էմիւն ճէվապը-
նըղ իւղըէ 980 զըշ ու էմանէթէն Պի-
լէճիկ թաղական խորհուրդընա թէպիլմ
իթտիմ վէ եէտիլլէրիւնտէն ալըղըմ
իլմալսապէր վէ մաղպաթալ իլէ պու-
եաճա մէղքիւր 1520 զըշ իշիւն կէօլ
տաղընին իմալսապէրի տախի քէպա-
լիք լէֆֆէն թաքտիմ քըլընտը:

Կիւնէ լէֆֆէն թաքտիմ քըլընտան
իլլիլ քըլմա մուսաթաթ մուհասէպէ
փուսուլալընտան մանգուրու ալիւնիլ
պուլըրուլաճաղի վէճիլլէ, մէղքիւր
200 լիւրա Օսմանը, մահալիւնէ 26
պիւն զըշ օլունգի հալտէ, պուշուն 24,
800 զըշ ի նաքտէն իանէ վէրիլմիւշ
օլուպ՝ 1200 զըշ ի տախի մէսարիլթալը
միւթէնէվիլլէն սարֆ օլունմալ տուր:
Մէղքիւր ալթը քարիլէրիւն տ-
հալիւնիւն քէք չօղու պէր վէճի

մարազ քէք սէֆիլ վէ բէրիւն օլունալ՝
թէվիլ իթտիլիլմիւղ պու խանէ 8—10
նէհալէթ օն պէշէր կիւն տէֆի զա-
րուրէթիլ կիւն իլէ քիֆայէթ իտէպիլ-
միշ. հէնի մահալա տաշա 2—3 այ
օլունգիւնտէն, էյիլլիլ պուշարա էէ-
նիլէհիւրտէն լաաքալ պիւն քիլէ պուղ-
ապ վէ եաշօտ Ստամպուլուն 3—400
լուվալ ուն եա աքճէ եէթիլլիւրիլ-
մէտիլի հալտէ՝ պիւսալիլթիւն աղըլ-
լալ բէրիւն վէ թէլէֆ օլմաք թէ՛հ-
լիքէսի տէրքեալ տըր, հէման Ալահ
իւնալթի վէ մէրհամէթ իլլէօլիւն, աղ-
տան չօք անիլպաթիլիլթիւնիլ էֆէն-
տիլլէրիւմ:

Պաքի պէնտէյի
Պրուսա 17 մարտ 1875 կոբուլէր Թաշմէն

Բնադրոյն ճիշդ օրինակն է:

Ի Գիմադ Բաղալական Ժողովոյն
Պրուսայա

Ատենադպիր Ստենագրաֆ
Թարգման Թարգման Մահալի Գրէք
Կիշիլլէն

Օրադըրոյ անունը տուած ժամա-
նակէն զըւտանք կ'ըլլանք, և գի-
տենք որ մեր լըվալիւն ընթերցողք
ալ մի և նոյն զըւտանքն զըպալով՝ չեն
ուզեր որ անոր անհէթիւթ իմաստա-
կալթեանց և նենգաւարտիւր գըր-
ւաճօց պատասխանելու զիջանիլը լը-
րագրոյ մէջ, ինչպէս որ շատեր ալ
այս մասին գիտողութիւն ըրած են
միւր քայլ օրալէրու. Օրադըր իւր եր-
կուշաթիլ և երէքաթիլի աւուրց
թիւերուն մէջ գարճեալ հասարակու-
թիւնն ապուշի տեղ գնելով խոր-
գալի և խաբէակիւն ձեռնարկութիւն-
ներ կ'ընէ մեղի գէմ, հարկ կը հա-
մարիլըք մեք ալ նորէն նշաւակել իւր
ստուլթիւններն, սրպէս զի եթէ տա-
կալիւն այդ թերթիլն պիտէր ուղ-
էն ընթացիլ վերահասու չեղողներ
միայն և կան, անոնք ալ տեսնեն ու
համոզուին:

Ինչպէս կը յիշեն մեր արգոյ ըն-
թերցողք, շարաթ աւուր Մաթիի
մէջ աղգալիւն տեսուչ խորհուրդի վի-
ճակին վրայ համառօտ տեսութիւն
մ'ընելով, կրթական խորհուրդի հա-
մարաւորութեան տեղեկագրիւն մէկ
հատուածը յիշեր էինք, որ աղգա-
լիւն վարժարաններն իւրեւ բարուց
աղականութեան կիւրմաներ կ'ամ-
բաստանէ աշխարհի առջիւ:

Պաշտօնական գըրէք ելած այսպի-
սի ամենածանր ամբաստանութիւն
մը, որ նոյն իսկ աղգիւն պատուոյն
և բարոյականութեան անգութ հար-
ւած մ'է ձրի զըպարտութիւն մ'է,
չէինք կրնար առանց հերքման թա-
ղուլ հրապարակիլ վրայ, ուստի՝ իւր-
եւ աղգիւն պատուոյն նախանձախն-
դիլ թերթ՝ մեր նուիրական պար-
տականութիւնը խղճի միտք կատա-
րեցինք՝ առանց որ և է աշառու-
թեան, և միւսն իսկ այդ անխոր-
հուրդ հրատարակութեան ինչ աղ-
բիւրներէ ելած և ինչ ուղիներէ ներ-
շնչեալ ըլլալն ալ միանգամայն ցոյց
տուինք:

Օրադըր՝ որ այդ ուղիներուն հը-
րապարակիլն բերանն է, կրթական
խորհուրդի այդ ձախող հրատարակու-
թիւնը պաշտպանելու կենէ, բայց
անպաշտպանելի ըլլալն զըպալով բուն
խնդիրը մէկգի կը թողու և իւր ուս-
միկ ընթերցողները խաբելու համար՝
իւրեւ օտար շահու գործիք և իւրեւ
վարժապետական դպրոցի մը հասա-
տութեան հակառակորդ կը զըպար-
տէ մեզ, միւշտեա մեք ոչ միայն մեր
շարաթի աւուր յօդուածին մէջ, այլ
և Օրադըրի գըրթութիւնէն շատ առա-
ջիկ ցուցած և պնդած ենք թէ աղ-
գիւն մէջ հմուտ ուսուցչաց և դաս-
տիարակաց անհրաժեշտ պէտք կայ:

Ե. թէ այդ ամենակարեւոր պէտքն
անյարազ լցնել հարկ է, սրպէս զի
աղգալիւն վարժարաններն աղգիւն
լուստօրութեանն ու յառաջիկան
թիւնն ըստ արժանւոյն ծառայելու
վիճակի մէջ մտնեն:

Քանի որ մեր այս հրատարակու-
թիւնները կը կենան հրապարակիւն
վրայ, իւրեւ անուտ վիայք, Օրադ-
ըրոյ անպաշտպան ստուլթիւնն ինքնին
կը խայտառակի: Իսկ կրթական խոր-
հուրդ տեղեկագրիւն ըրած վատա-
համբալիչ ամբաստանութիւնն, որոյ
վրայ էր միայն մեր խօսքը, Օրադըր
իւր ալ կը հաստատէ և կը ջատա-
հալէ իսկ հեռեւեալ խօսքով թէ
վարժական խորհուրդն անհերքելի
համարաւորութիւն մը (աղգալիւն վարժա-
րանաց մէջ բարուց աղականութիւն
տիրած ըլլալը) աղգիւն աշայ առջիւ
կը գնէ անիւհէր, և կը յաւելու.
«Արգալիւն ալ պէտք էր՝ որ պաշտօ-
նական մարմին մը պաշտօնական ա-
տենի մ'առջիւ յայտարարէր այդ-
ճամբարութիւնը, որ ձեռնհաս կամ
կարող մարմինն իւր քուսէն արթն-
նար»: Ահաւասիկ Օրադըր ինք ալ
կը հաստատէ կրթական խորհուրդի
այդ աղգալիւն ամբաստանութիւնը,
և գէնք կուտայ բողոքականաց ձեռ-
քը, սրպէս զի հայոց աղգիւն իւր վար-
ժարաններովը մէկտեղ իւրեւ անրա-
րոյական վատահամբալիչ աշխարհի
առջիւ:

Ասկէց յայտնի կը տեսնուի, որ
այս խնդրոյն մէջ եթէ օտար շահ մը
կայ, ահաւասիկ Մաթիի այդ շահուն
գէմ կը մաքառի, և աղգիւն պա-
տիւր, իրաւունքն ու իրական շահը
կը պաշտպանէ. իսկ Օրադըր, կըր-
թական խորհուրդի աղգալիւն յայ-
տարարութեան պաշտպան կանգնե-
լով և իւրեւ Անհիւրթիւն ճճՄԱՐՏՈՒ-
թիւն ջատաղովելով՝ ոչ ապաքէն
ինքը գործիք եղած կըլլայ օտար
շահուց: Եթէ ոչ, Օրադըր մեզ հետ
կրթական խորհուրդի բրած յայտա-
բարութեան անպատեհութիւնը ճան-
չելով, ոչ միայն աղգիւն պատուոյն գէմ
եղած այս տեսակ անուանարկութիւն
մը պաշտպանելու չպիտի զիջանէր,
այլ և մեզ հետ պիտի պնդէր որ
Պաթարաքարանէն ի պաշտօնէ հեր-
քուի այդ անպատեհ հրատարակու-
թիւնը, և չեղեալ համարուի:

Այս էր անշահաֆէր խմբագրի մը
նուիրական տարաքը:

Աղգալիւն վարժարանաց ուսու-
ցիչներն ու դաստիարակներն իւրեւ
բարուց աղականութեան հեղինակ
և պատճառ հրատարակող կրթական
խորհուրդն է որ կանխաւ անոնց ար-
ժանաւորութեան և մաքուր բարո-
յականի վիպադիւր տուած և իւրա-
քանչիւրիւն համար այդ վարժարա-
նաց մէջ դաստիարակութեան յատուկ
յանձնարարութիւններ ըրած է: Ա-
սոնք կը մուշալ արգեօք Օրադըր:
Բայց այս առաջին անգամը չէ որ Օ-
րադըր իւր անարդ շահամուրթեամբ
այս տեսակ ձախող խնդիրներու
պաշտպան կը կանգնի, և ուրիշներն
յանիրաւի միտեղ ջանալով, ամեն
ժամանակ ինքզինք նորանոր խայ-
տառակութեանց կը մատեն:

Օրադըր նաեւ անգըրմ թերթիւր
հրատարակած ըլլալու խորդախու-
թիւնն ու անոր հետեւանք եղող նը-
ւաստութիւնը ծածկելու համար,
այս անգամ՝ նորէն ձեռք կառնու
գըրծի ինքզինն, և ինքզինք ար-
դարացնելու իւրեւ փաստ գործա-
ծել կուզէ ուրիշ առթիւ մը մէջ գը-
րծի տեղեկութեան մէկ գործակալին
սխալմունքը, այսինքն կեղծ գըրծ-
մով ուղիւր գտնելու կասկածով
ղաղակալ լուսնայաղթի մը խանու-

թը խուղարկած և բան մը գտած
չըլլալը: Ասկէց կը հետեւցնէ թէ քա-
նի որ գըրծի տեղեկութիւնն այս գէպ-
քին մէջ սխալած է, հետեւաբար
իւր դրասենեակը խուղարկելով ան-
գըրծմ թերթիւր գտած ըլլալուն մէջ
ալ սխալած է, և Մաթիի ալ այս մա-
սին սուտ ու թշնամական լուրեր
հրատարակած է Օրադըրի գէմ:

Ահաւասիկ անհեթեթ ու ծաղ-
րաշարժ արտաբանութիւն մը, որ
Բաթալի ներշնչութեան արդիւնք մի-
այն կրնայ ըլլալ և ոչ այլ ինչ: Պատ-
ուպ և ամթիւյ ամենափոքր զգացում
կրող զգաստ մարդ մը չկրնար հա-
մարձակիլ աշխարհի առջիւ այս տե-
սակ աղանդակ՝ յայտարարութիւն
մ'ընել, և որ առաւել ամթիւյն է,
անգըրմ թերթիւր գըրծ համար և
իւր բաժանորդաց շատերուն ցրուած
ըլլալը նոյն իսկ անոնց առջիւ ուրանալ,
քանի որ այդ նենգութեան նիւթա-
կան պապայոյցներն արդէն ծրարուած
ստիկանութեան դուռը կը կենան:

Ե. Ռ. Դ

Ա. Ն. Ծաֆաղարեան վարժարանի
նախկին տեսուչ ինքիւնեան Համբար-
ճում էֆէնտիւն ամսոյ վերջն Եւրո-
պա երթալու պատրաստուելով՝ կը
ինդրէ որ իրեն աշակերտ յոնձնել
ուզող ծնողք իրենց դիտաւորութիւն-
նը ժամ առաջ իմացնելու բարհաճին:

Կը գտնուի խապիւղ Հաղճը օղ-
լու թաղը Ա. Ն. Ծաֆաղարեան վարժ-
ժարանին մօտ:

ԾԱՄՈՒՑՈՒՄ

Փորձ համարակալ (Էքսքէր Բոն-
թապ) Տիգրան էֆէնտի թուղաճեան
իւր դրասենեակը Մեծ Նոր խանէն
փոխադրած է ի Բաթալ վաշան խան
թիւ 18:

ԾԱՄՈՒՑՈՒՄ

Օրթագիւղ Փարսիկա թաղը Սէթիլ
փողոցը 6 թիւ տունը ծախու է: Ունի
վից սենեակ հանդերձ ընդարձակ
որահներով, ջրհոր և փօքիկ պար-
տէղ մը:

Աղաղը Օրթագիւղի Մըքտար Թա-
կուր աղային պէտք է գիւմէ:

Ե. Ա. Ն.

Աստիլի Զահանէ Էրդաք անպա-
րնա լուղումի օլան իւշ էիւղ էլլի
պիւն զըլէ պիւրիւնի ալա սիպիլիւ հա-
ղընը միւպայտաի իւշուն մայիլիլ լու-
միւնին օն տէօրալիւնի չէարլէնպիլ
կիւնի ինքայի միւնաքապէ պէտ օ-
լունաճաղընտան իթա իթմէկէ թա-
լիւ օլունլարըն եէվի մէղքիւտէ Տա-
րի Ծուրայի տաքէրիլէ կէլլէլլի վէ
չէրպիլթի մուքարէթէսիւտէն մապիւ-
մաթ ալիւն իթիլլէրիլթիւն տաշա է-
վէլլէ Ծուրայի մէղքիւրէ միւրաճաթ
կիլլէլլէլլի:
8 մայիս 1875 Պապը Սէրասքէրի

Գարան տաղիլ տէկիւրմէնտէ
սաթիլմաք իւ գըլէ մէվիւտա պուլունտան
ալթմըշ տօղալ պիւն զըլէ պէշիւնի
Ն. տաղիլ վէն պէհէր քըլլէսի իլիլթիլ
ալթը վէ Իլիլ իւղ պիւն զըլէ քէվէ-
կիւն օն եէտի փարպալ օլմաք վէ էս-
մանը սիւմ մէճիւրիլ իլիլթիլ պէշ զը-
լուշաք Նիլգալիլ խաղիլլէլլէ լալը
կիսի օլարաք իյֆա օլունմալ իւղը
թալիլպիլթի էօհասիլիւտէ օլուպ մա-
յիսի լումիլլին օն իլիլթիլ վալար էր-
թիլ կիւնիւ գարալը գաթիլիլթիլ վէ-
րիլթէք ֆիլիւթիլ օլունաճաղընտան
իլթիլարալ թալիլ օլունլարըն եէվ-
մի մէղքիւրաէ Տարի Ծուրայի տաքէ-
րիլլէ կէլլէլլի:
5 մայիս 1875 Պապը Սէրասքէրի

